

The Status of Children's and Young Adults' Literature in Google Scholar (A Scientometric Study)

Mahdi Mohammadi^{1*}, Rahil Karimian², Hadiseh Heidari³

Received: June, 12, 2025; Revised: October, 11, 2025

Accepted: November, 2, 2025; Published: December, 1, 2025

Abstract

Purpose: This study aims to identify the position of children's and young adult literature within Google Scholar using a scientometric approach.

Methodology: This applied scientometric research analyzed the profiles of researchers who listed "Children and Young Adult Literature" as a research interest in their Google Scholar profiles. A researcher-developed checklist was used for data extraction, with analysis performed using Microsoft Excel 2022 and IBM SPSS 2023.

Findings: Fifty-nine researchers on Google Scholar indicated an interest in this field, comprising 46 women and 13 men. Collectively, they have published 2,098 works, receiving 8,926 total citations. However, only 640 citations were specifically attributed to publications in children's and young adult literature. The most active researchers were affiliated with institutions in Indonesia, Iran, and India. The predominant academic backgrounds were literature, educational sciences, and English language studies, with the majority holding a PhD. The top three researchers by overall profile metrics were Seyit ATEŞ, Dilek Altun, and Zakir Ali Rajnish. In terms of publications specific to the field, Seyit ATEŞ, Angelica Hobjila, and Mahdi Mohammadi were the most prominent.

Conclusion: Google Scholar can serve as a valuable tool for mapping the research landscape of children's and young adult literature. However, inherent limitations of the platform can constrain its utility for comprehensive scientometric analysis.

Value: This study represents the first quantitative investigation to systematically examine the challenges and opportunities of using Google Scholar data for scientometric purposes in this specific field, providing actionable insights into its current research state.

Keywords: *Google scholar, Social network Analysis, Scientometrics, Literature, Children and Young Adults.*

How to Cite:

Mohammadi, M., Karimian, R., & Heidari, H. (2026). The status of children and young adults literature in Google Scholar (A scientometric study). *Journal of Knowledge-Research Studies*, 4 (4), 120-139.

Doi: [10.22034/jkrs.2025.20685](https://doi.org/10.22034/jkrs.2025.20685)

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_20684.html?lang=en

Article Type: Original Article

©The Author(s)

Publisher: University of Tabriz

E-ISSN: [2821-045X](https://doi.org/10.22034/jkrs.2025.20685)

The paper is an open access and licensed under the Creative Commons CC BY NC license.

1. Associated Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Literature and Humanities, University of Qom, Qom, Iran, (corresponding author) mahdi.mohammadi203@gmail.com
2. PhD Student, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Literature and Humanities, University of Qom, Qom, Iran.
3. PhD Student, Department of Information Science, Faculty of Educational sciences and Psychology, Alzhra University, Tehran, Iran.

Extended Abstract

Introduction: Children's and young adult literature encompasses works created for children and adolescents. It also includes texts that, although primarily intended for children as the primary recipients, have been embraced by adult readers over time (Deszcz- Tryhubczak & García- González, 2023). Early academic engagement with this literature focused on analyzing works produced for and about young people. However, the growing volume of publications eventually necessitated thorough evaluation. This process of assessment gradually shifted scholarly approaches and fostered the emergence of dedicated researchers in children's and young adult literature. The rise of specialized researchers, in turn, helped establish children's and young adult literature as a formal academic discipline, leading to the creation of dedicated university programs. Once the field gained institutional recognition, the need for systematic scientific evaluation of research output and impact followed. This is where the field of scientometrics becomes relevant. Scientometrics—the quantitative study of scholarly communication—provides tools to analyze the scientific status of publications, researchers, groups, institutions, and entire fields. Consequently, scientometric studies require a clearly defined research context (Chapman & Ellinger, 2019; Holmberg, 2018, p. 83). The development of scientometrics spurred the creation of specialized bibliographic databases such as Web of Science (ISI), Scopus, and ISC. Among these, Google Scholar, launched in 2010, has grown rapidly. Despite its relatively recent inception, it has become a major platform due to its advantages: ease of access, extensive journal coverage, free availability, and frequent updates. It now stands as one of the most important scientific social networks, enabling researchers worldwide to create profiles, share their work, and track publication and citation metrics, thereby offering a comprehensive overview of scholarly activity (Zeb et al., 2021). Therefore, this study addresses the following main research question: What is the status of research and researchers in the field of children's and young adult literature within the Google Scholar network?

Purpose: The primary objective of this study is to investigate the status of research and researchers in the field of children's and young adult literature on Google Scholar. Specifically, it aims to address the following research questions:

1. How many researchers on Google Scholar have listed children's and young adult literature as a research interest, and what is their total publication output?
2. What is the gender distribution (female-to-male ratio) among these researchers within this field on the Google Scholar network?
3. How are researchers in this field distributed across different countries on the Google Scholar network?
4. What is the disciplinary background distribution of these researchers (i.e., from which academic fields do they primarily originate)?
5. What is the distribution of the highest educational degrees obtained by these researchers?
6. a) Who are the top ten researchers in this field based on overall Google Scholar profile metrics (e.g., citations, h-index)?
b) Who are the top ten researchers based specifically on their publications within children's and young adult literature?

7. What are the ten most cited publications and the ten leading journals in the field of children's and young adult literature, as indexed by Google Scholar?

Methodology: This study is an applied research project conducted using a scientometric approach. The research population comprises all scholars who have listed "Children's and Young Adult Literature" as a research interest in their personal Google Scholar profiles. After identifying these researchers, their profiles were examined to extract the following data: name, country, academic discipline, total number of publications, total citations, h-index, and i10-index. Data were collected and analyzed using a researcher-developed checklist, Microsoft Excel 2022, and IBM SPSS 2023.

Findings: As presented in Table 1, a total of 59 researchers listed children's and young adult literature as a field of interest on their Google Scholar profiles. However, a detailed examination of their publication records reveals a significant discrepancy between their declared interest and their actual research output in this specific field. For instance, the highest-ranked researcher in this dataset, Seyit ATEŞ, has published 164 works, of which only 23 (approximately 14%) pertain to children's and young adult literature. More notably, the analysis showed that some researchers who declared an interest in this field had no recorded publications in it whatsoever. Specifically, of the 59 interested researchers, 45 (76.3%) had at least one publication in the field of children's and young adult literature, while 14 researchers (23.7%) had no publications in this area, despite listing it as an interest.

Table 1. Number of researchers in the field of children's and young adult literature on the social network Google Scholar

Frequency Component	Frequency	Number of works	Number of citations	Rate of citations per work Gender	Gender	
					Female	Male
Number of researchers interested in the field of children's and young adult literature	59	2098	8926	4.25	46	13
Number of researchers with research works in the field of children's and young adult literature	45	273	640	2.34	35	10

As illustrated in Figure 1, researchers in this field represent 19 different nationalities. Indonesia is the most represented country, with 20 researchers. Iran, with 9 researchers, and India, with 8, hold the second and third positions, respectively. The distribution suggests a pronounced regional interest, with Asian countries-particularly Indonesia, Iran, India, and to some extent Turkey-demonstrating greater engagement in this academic domain.

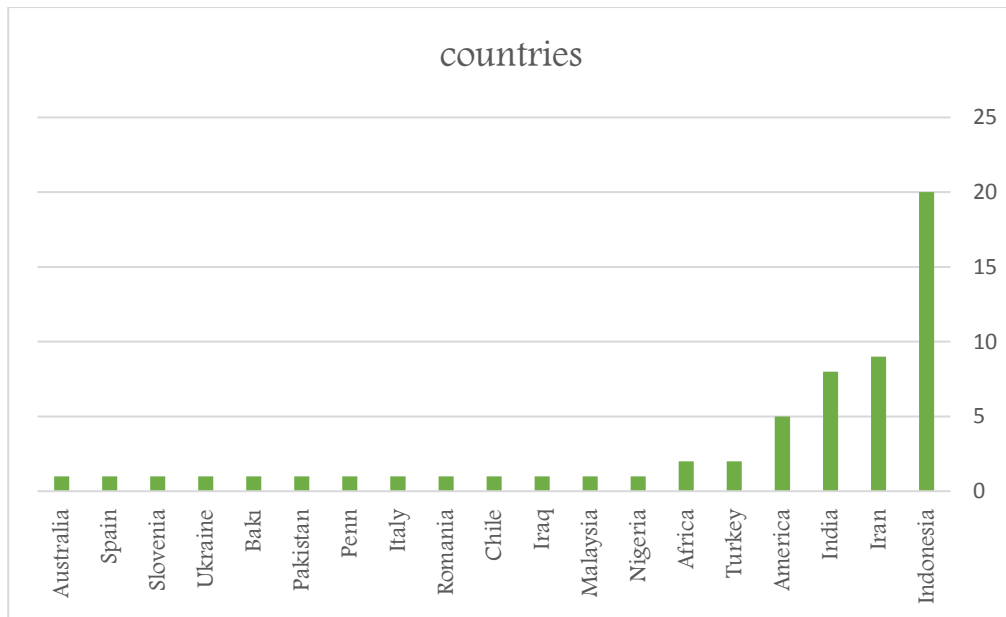

Figure 1. The participation of researchers from different countries

Furthermore, an analysis of the researchers' academic disciplines revealed that those holding degrees in literature constituted the largest group, with 22 researchers (37%). This was followed by educational sciences with 10 researchers (17%), and English language/literature with 8 researchers (14%). In terms of highest degree obtained, the PhD was predominant, held by 36 researchers (63%).

As presented in Table 2, the top ten researchers in this dataset based on overall Google Scholar metrics are as follows: Seyit ATEŞ (2,500 citations), Dilek Altun (813 citations), and Zakir Ali Rajnish (668 citations) rank first through third, respectively. Regarding publications specifically within the field of children's and young adult literature, Seyit ATEŞ (35 works), Angelica Hobjila (23 works), and Mahdi Mohammadi (21 works) are among the top ten contributors.

Table 2. The top ten researchers in the field of children's and young adult literature, without considering their works in the field of children's literature and including their works in the field of children's and young adult literature.

Row	Ten most prolific researchers, considering all works					Ten most prolific researchers in the field of children's literature				
	Name & Family Name	Number of works	Number of citations	H-Index	i10-index	Name & Family Name	Number of works	Number of citations	H-Index	i10-index
1	Seyit ATEŞ	165	2500	28	46	Seyit ATEŞ	35	508	12	12
2	Dilek Altun	88	813	17	22	Angelica Hobjila	23	29	3	2
3	Zakir Ali Rajnish	32	668	11	11	Mahdi Mohammadi	21	10	3	0
4	Andi Febriana Tamrin	52	664	14	16	Dilek Altun	20	229	8	7
5	Nia Budiana	25	565	9	8	Obaid Raza	17	9	1	0
6	Mehri Parirokh	88	506	11	13	Novi Rahmania Aquaiza	15	22	3	0

Ten most prolific researchers, considering all works						Ten most prolific researchers in the field of children's literature				
Row	Name & Family Name	Number of works	Number of citations	H-Index	i10-index	Name & Family Name	Number of works	Number of citations	H-Index	i10-index
7	Clara Evi Citraningtyas	48	463	7	2	Ahid Hidayat	15	10	2	0
8	Obaid Raza	367	441	9	9	Clara Evi Citraningtyas	12	34	4	0
9	Sola Owolabi	49	401	11	12	Mehri Parirokh	8	20	2	0
10	Retno Purnama Irawati	62	299	10	11	Retno Purnama Irawati	7	64	3	2

Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)

Vol 4

Issue 4

Serial Number 14

Regarding publication impact, the three most-cited works in the field of children's and young adult literature are: "The effect of cognitively-oriented writing processes on fourth-grade students' writing skills" with 71 citations; "The efficacy of multimedia stories in preschoolers' explicit and implicit story comprehension" with 57 citations; "Pengembangan buku ajar bahasa indonesia tematik berkarakter bagi siswa sd melalui sastra anak" (English: "Development of a thematic, character-based Indonesian language textbook for elementary school students through children's literature") with 36 citations.

Furthermore, among the top ten journals publishing in this field, the leading three are *Children and Youth Services Review*, *Children*, and *Children's Geographies*, respectively.

Conclusion: Scientometric analysis utilizing the Google Scholar social network can serve as a valuable tool for mapping the current research landscape of children's and young adult literature. However, the platform's inherent limitations and data inconsistencies currently hinder its reliability for robust scientometric output. Should the platform's administrators address these shortcomings—such as refining profile verification and field-specific metadata—Google Scholar has the potential to become a principal and highly useful source for the data required in scientometric research.

Value: This study represents the first scientometric investigation of children's and young adult literature conducted via Google Scholar. It provides a foundational profile of scientific production and researcher participation patterns within this field on the platform. Furthermore, it critically examines the challenges of using Google Scholar for such analyses, thereby paving the way for methodological improvements and more effective research processes in future studies.

References

- Dokhani, F., & Moradi, S. (2018). *A look at altmetrics and their applications in science and technology evaluation*. National Research Institute for Science Policy. https://book.nrisp.ac.ir/book_30.html [In Persian]

- Dehghanpour, Z., Samadi, L., & Norouzi Chakli, A. (2023). Analysis of functional and structural approaches of scientific communications in knowledge production by scientometrics researchers in Iran. *Scientometrics Research*, 9(1), 259–286. <http://doi.org/10.22070/rsci.2021.15031.1526> [In Persian]
- Jabari, D. A., & Radad, I. (2019). Examining story elements in children's books for age group "J" published between 2011–2015. *Public Libraries and Information Research*, 25(1), 117–152. <http://publij.ir/article-1-1958-fa.html> [In Persian]
- Sharifi, V. (2003). Scientometrics and cognitive sciences. *Cognitive Science Updates*, 5(2), 89–92. <https://icssjournal.ir/article-1-200-fa.html> [In Persian]
- Shamsi, E., Heydari, H., & Chanbari, Z. (2020). Scientific collaboration of authors in *Payesh* journal between 2011 and 2018. *Caspian Scientometrics*, 7(1), 42–51. <http://doi.org/10.22088/cjs.7.1.42> [In Persian]
- Norouzi Chakli, A. (2023). *Introduction to scientometrics: Principles, concepts, relations, and ideas*. Samt. <https://samt.ac.ir/fa/book/99/> [In Persian]
- Norouzi Chakli, A. (2012). Role and position of scientometric studies in development. *Journal of Information Processing and Management*, 27(3), 723–736. https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699164.html [In Persian]
- Nozari, S. (2022). Books, libraries, and children's librarianship in theses and dissertations in Iran. *University Library and Information Research*, 56(3), 13–28. <http://doi.org/10.22059/JLIB.2022.350511.1653> [In Persian]
- Holmberg, K. (2015). *Altmetrics for information professionals: Past, present, future* (M. Sedighi, Trans., 2018). Iranian Research Institute for Information Science and Technology: Chapar. <https://www.gisoom.com/book/11494404/> [In Persian]
- Antwi-Afari, P., Ng, S. T., & Hossain, M. U. (2021). A review of the circularity gap in the construction industry through scientometric analysis. *Journal of cleaner production*, 298, 126870. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.126870>
- Bayraktar, A. (2021). Value of Children's Literature and Students' Opinions Regarding Their Favourite Books. *International Journal of Progressive Education*, 17(4), 341-357. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2021.366.21>
- Chapman, K., & Ellinger, A. E. (2019). An evaluation of Web of Science, Scopus and Google Scholar citations in operations management. *The International Journal of Logistics Management*, 30(4), 1039-1053. <https://doi.org/10.1108/ijlm-04-2019-0110>
- Chen, X. X., & Chen, W. H. (2025). Core Themes and Emerging Trends in International Children's Literature Research: A Bibliometric Analysis. *Children's Literature in Education*, 1-19. <https://doi.org/10.1007/s10583-025-09613-2>
- Clarivate Analytics. (2021). *Web of Science: A Comprehensive Research Platform*. Retrieved from Web of Science.
- Deszcz- Tryhubczak, J., & García- González, M. (2023). Thinking and doing with childism in children's literature studies. *Children & Society*, 37(4), 1037-1051. <https://doi.org/10.1111/chso.12619>
- Garcia-Rodriguez, A., & Gomez-Diaz, R. (2018). Children's and youth literature in scientific journals: analysis and characterization using WoS and Scopus databases (1985-2017). *History of Education & Children's Literature*, 13(2), 405-419. <https://doi.org/10.1400/266708>
- Haba-osca, J., Ambròs, A., & Osca-lluch, J. (2018). Scientific Production in Children's Literature Through the Web of Science. *Language Teaching and Educational Research*, 1(1), 78-93. <https://dergipark.org.tr/en/pub/latr/issue/37194/378965>
- Mohammadi, M., Azadeh, F., & Babalhavaeji, F. (2010). Content analysis-based studies of Iranian literature for children and young adults, 1974-2007: A review. *IFLA journal*, 36(2), 166-175. <https://doi.org/10.1177/0340035210370101>
- Olawumi, T. O., & Chan, D. W. (2018). A scientometric review of global research on sustainability and sustainable development. *Journal of cleaner production*, 183, 231-250. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.02.162>

- Sen, E. (2021). Children's Literature as a Pedagogical Tool: A Narrative Inquiry. *International Online Journal of Education and Teaching*, 8(3), 2028-2048. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1308046.pdf>
- Shi, C., Qu, L., Zhang, Q., & Li, X. (2021). A systematic review on comprehensive sloping farmland utilization based on a perspective of scientometrics analysis. *Agricultural Water Management*, 244, 106564. <https://doi.org/10.1016/j.agwat.2020.106564>
- Wang, H. (2024). Children's book illustrations from China and Ukraine: Comparison of different formats. *Children & Society*, 38(2), 505-523. <https://doi.org/10.1111/chso.12720>
- Wu, J. F. (2019). Research on picture books: A comparative study of Asia and the World. *Malaysian Journal of Library & Information Science*, 24(2), 73-95. <https://doi.org/10.22452/mjlis.vol24no2.5>
- Zeb, A., Liu, W., Wu, J., Lian, J., & Lian, Y. (2021). Knowledge domain and emerging trends in nanoparticles and plants interaction research: A scientometric analysis. *NanoImpact*, 21, 100278. <https://doi.org/10.1016/j.impact.2020.100278>
- Zhu, K., & Guo, G. (2024). A Bibliometric Analysis of Translation Studies of Children's Literature and Its Implications. *Journal of Scientometric Research*, 13(1), 260–271. <https://doi.org/10.5530/jscires.13.1.22>
- Tamimi, G., & Ghiyasvand, P. (2016, October 7). *Children's and adolescents' literature and its reflection in mass media*. Mashhad. <https://civilica.com/doc/581734> [In Persian]

**Journal of
Knowledge-Research
Studies (JKRS)**

Vol 4

Issue 4

Serial Number 14

جایگاه ادبیات کودکان و نوجوانان در گوگل اسکالر (یک مطالعه علم‌سنجی)

مهدی محمدی^{۱*}، راحیل کریمیان^۲، حدیثه حیدری^۳

۱. دانشیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم ایران، (نویسنده مسئول)،

mahdi.mohammadi203@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه قم، قم ایران.

۳. دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

تاریخ بازنگری: ۱۹ مهر ۱۴۰۴

تاریخ دریافت: ۲۲ خرداد ۱۴۰۴

تاریخ انتشار: ۱۲ آبان ۱۴۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۱ آبان ۱۴۰۴

چکیده

هدف: پژوهش حاضر به منظور شناسایی جایگاه ادبیات کودکان و نوجوانان در گوگل اسکالر بر اساس رویکرد علم‌سنجی صورت گرفته است.

روش‌شناسی: این پژوهش یک مطالعه کاربردی از نوع علم‌سنجی است. جامعه پژوهش شامل پژوهشگرانی است که در نماگر شخصی گوگل اسکالر خود، «ادبیات کودکان و نوجوانان» را به عنوان علاقه‌مندی پژوهشی انتخاب کرده‌اند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از چک‌لیست محقق ساخته و نرم‌افزارهای اکسل ۲۰۲۲ و SPSS 2023 استفاده شد.

یافته‌ها: ۵۹ پژوهشگر در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر علاقه‌مندی خود را به ادبیات کودکان و نوجوانان مشخص کرده‌اند که شامل ۴۶ نفر زن و ۱۳ نفر مرد است. تعداد کل آثار منتشر شده ۲۰۹۸ و تعداد کل استنادات ۸۹۲۶ بوده که تنها ۶۴۰ استناد به ادبیات کودکان و نوجوانان تعلق دارد. پژوهشگران کشورهای اندونزی، ایران و هند بیشترین تعداد و دانش‌آموختگان رشته‌های ادبیات، علوم تربیتی و زبان انگلیسی و مقطع تحصیلی دکتری بیشترین مشارکت را داشته‌اند. پژوهشگران «Dilek Altun «Seyit ATEŞ» و «Zakir Ali Rajnish» رتبه‌های اول تا سوم و همچنین در زمینه آثار با موضوع ادبیات کودک، «Angelica Hobjila, Seyit ATEŞ» و «Mahdi Mohammadi» به‌عنوان سه نفر برتر شناخته شدند.

نتایج: شبکه اجتماعی گوگل اسکالر، می‌تواند ابزاری ارزشمند برای درک جایگاه فعلی حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان باشد؛ اما هنوز مشکلاتی به چشم می‌خورد که باعث شده، نتواند در اخذ خروجی برای پژوهش‌های علم‌سنجی مورد استفاده قرار گیرد.

اصالت و ارزش: نخستین پژوهشی است که با رویکرد علم‌سنجی در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان در بستر گوگل اسکالر، به شناسایی وضعیت تولیدات علمی و الگوهای مشارکت پژوهشگران می‌پردازد. همچنین چالش‌های موجود در بهره‌برداری از گوگل اسکالر را روشن کرده و زمینه‌ساز بهبود فرایندهای پژوهشی در این حوزه می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: گوگل اسکالر، شبکه اجتماعی، علم‌سنجی، ادبیات، کودکان و نوجوانان.

چگونه به این مقاله استناد کنیم؟

محمدی، مهدی؛ کریمیان، راحیل و حیدری، حدیثه. (۱۴۰۴). جایگاه ادبیات کودکان و نوجوانان در گوگل اسکالر (یک مطالعه

علم‌سنجی). نشریه مطالعات دانش پژوهی، ۴(۴): ۱۳۹-۱۲۰.

Doi: [10.22034/jkrs.2025.20685](https://doi.org/10.22034/jkrs.2025.20685)

URL: https://jkrs.tabrizu.ac.ir/article_20684.html

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

© نویسندگان

ناشر: دانشگاه تبریز

شاپا الکترونیکی: 2821-045X

این مقاله به صورت دسترسی باز و با لایسنس CC BY NC کپی‌رایت‌کامانز قابل استفاده است.

حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان یک حوزه ادبی است که به نوشته‌ها و آثار ادبی مختلفی اشاره دارد و برای خوانندگانی در گروه سنی کودکان و نوجوانان مناسب است. این نوشته‌ها ممکن است شامل داستان‌های کوتاه، رمان‌ها، شعرها، کتاب‌های تصویری و دیگر اشکال ادبیات باشند که به‌طور خاص برای جذب توجه و تأثیرگذاری بر خوانندگان جوان طراحی شده‌اند (تمیمی و قیاسوند، ۱۳۹۵؛ جباری و رداد، ۱۳۹۸). از نگاه دیگر، ادبیات کودکان و نوجوانان^۱ به آثار ادبی اطلاق می‌شود که برای خواندن توسط کودکان خلق می‌شوند، مفهومی که معمولاً ادبیات بزرگ‌سالان را نیز در برمی‌گیرد، به همین دلیل است که اصطلاح ادبیات کودکان و نوجوانان معمولاً استفاده می‌شود. ادبیات کودکان و نوجوانان شامل آثاری است که توسط خود کودکان و بزرگ‌سالان نوشته شده‌اند، و همچنین متونی را نیز شامل می‌شود که اگرچه برای کودکان به‌عنوان دریافت‌کنندگان اصلی آن‌ها در نظر گرفته نشده‌اند، اما در طول زمان پذیرفته شده‌اند (دش‌ترایه‌بچک و گارسیا-گونزالس^۲، ۲۰۲۳).

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۲۱ |

جایگاه ادبیات

کودکان و نوجوانان

در گوگل ...

ادبیات کودکان و نوجوانان در اوایل قرن بیستم به موضوعی مورد مطالعه تبدیل شد و به «عصر طلایی ادبیات کودکان» معروف گردید، زیرا در این زمان، تعداد زیادی کتاب در این حوزه منتشر شد که امروزه به‌عنوان آثار کلاسیک شناخته می‌شوند و تأثیر قابل توجهی بر ادبیات و فرهنگ کودکان و نوجوانان دارند. نویسندگانی که برای کودکان می‌نویسند باید بتوانند زندگی را از منظری واقع‌گرایانه به آن‌ها معرفی کنند. آن‌ها باید به سؤالاتی که کودکان و نوجوانان در زندگی پاسخ آن‌ها را پیدا نمی‌کند پاسخ دهند و باید به تکمیل اطلاعات گمشده کمک کنند. به نظر می‌رسد آینده ادبیات کودکان مملو از امکانات بی‌پایان است. در عصر حاضر، ادبیات کودک، هم دارای جنبه‌های آموزشی و هم جنبه‌های سرگرم‌کننده و لذت‌بخش است. از این رو، در ادبیات کودکان و نوجوانان باید به هر دو وجه توجه شود. نویسندگان، شاعران و هنرمندان پهنه ادبیات کودک، هر روز سعی می‌کنند تا بین این دو مطلوب در ادبیات کودکان و نوجوانان پیوند عمیق‌تر و هوشمندانه‌تر برقرار کنند تا کودکان و نوجوانان باعلاقه، آثار آفریده شده را بخوانند و نسبت به ارزش‌های مثبت و متعالی فرهنگ بشری نگرش مثبت کسب کنند. برآوردن چنین خواسته‌ای هم نیاز به درک درستی از هنر و ادبیات و هم شناخت کافی نسبت به دنیای کودکان و چگونگی ذهنی آنان دارد. در حال این اصل کلی محور کار برای کودکان است که می‌گوید: کودک هر چیز را از طریق هنر بهتر و آسان‌تر فرامی‌گیرد (حاجی عباسی، ۱۴۰۲). در واقع، ادبیات کودکان و نوجوانان یکی از حوزه‌های مهم و تأثیرگذار در تربیت و رشد کودکان و نوجوانان است. یکی از جدیدترین مباحثی که امروزه مورد توجه حوزه‌های مختلف قرار گرفته، کاربرد علم سنجی است. علم سنجی یکی از رشته‌های نوظهور دانشگاهی است که از قدمت چندانی برخوردار نیست.

1. Children's and youth literature (CYL)

2. Deszcz- Tryhubczak & García- González

اما در این مدت کوتاه، قابلیت‌های آن با استقبال سطح گسترده‌تری از سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان پژوهشی کشورها روبه‌رو شد و در بسیاری از مراکز دانشگاهی و پژوهشی مورد توجه قرار گرفت. در واقع، لزوم تعیین صحیح‌ترین مسیر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری علم و فناوری حال و آینده در سطح سازمانی، ملی، بین‌المللی و حتی فردی، مهم‌ترین دلیل گسترش این حوزه علمی به شمار می‌رود (نوروزی چاکلی، ۱۴۰۲؛ دوخانی و مرادی، ۱۳۹۷).

از طرفی، شناخت و ارزیابی وضعیت پژوهشی امری ضروری برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان و پژوهشگران است. زیرا یکی از کاراترین شیوه‌های بررسی وضعیت کلی پژوهش، استفاده از تحلیل‌های علم‌سنجی است (شریفی، ۱۳۸۲) که می‌تواند تا حدودی مشخص نماید که فراوانی پژوهش‌های هر کشور، هر سازمانی، هر رشته علمی و هر فرد و روند آن به چه صورت است، چه افرادی و چه سازمان‌هایی و در کجا پژوهش‌ها را انجام می‌دهند، تا چه حد از این پژوهش‌ها حمایت‌های مالی می‌شود، اثرگذاری علمی این پژوهش‌ها بر محیط علمی آن حوزه تا چه حد است؟ هرچند این گونه ارزیابی‌ها یک ارزیابی کمی است اما می‌تواند ابزاری مؤثر برای درک بهتر فرایند تحقیقات علمی و تجزیه و تحلیل وضعیت بشمار رود؛ و درعین حال فاقد برخی محدودیت‌های ارزیابی‌های کیفی مانند اثرپذیری یافته‌ها از سوگیری‌های ارزیابی‌کنندگان باشد (شریفی، ۱۳۸۲؛ دهقان پور، صمدی و نوروزی چاکلی، ۱۴۰۲).

امروزه علم‌سنجی در توصیف و تبیین و پیش‌بینی وضعیت علمی پژوهشگران، گروه‌های آموزشی و پژوهشی، دانشگاه‌ها، سازمان‌ها و کشورها و حوزه‌های مختلف علمی کاربردهای فراوان یافته است. از این رو، پژوهش‌های علم‌سنجی نیازمند تعریف زمینه پژوهشی مشخصی هستند. برای انجام پژوهش‌های علم‌سنجی معمولاً بر اساس داده‌های اخذ شده از سوی پایگاه‌های استنادی ISI، اسکوپوس عمل می‌کنند (چاپمن و ایلنجر^۱، ۲۰۱۹؛ هولمبرگ^۲، ۱۳۹۷، ۸۳). پایگاه‌های استنادی با استفاده از روابط میان مدارک و اسناد، امکان دریافت نتایج و گزارش‌هایی را فراهم می‌کنند (آنتوی افری و حسین^۳، ۲۰۲۱؛ هولمبرگ، ۱۳۹۷). گوگل اسکالر، پس از پایگاه‌های استنادی معتبر مانند اسکوپوس، وب‌آو ساینس و آی‌اس‌سی، به‌عنوان چهارمین پایگاه استنادی شناخته شده و در تحقیقات علم‌سنجی به کار می‌رود. این پایگاه با وجود زمان کوتاهی که از راه‌اندازی آن می‌گذرد، به دلیل مزایایی همچون سهولت دسترسی، نمایه شدن تعداد بیشتری از مجلات، رایگان بودن و به‌روزرسانی سریع و مداوم، رشد چشمگیری را تجربه کرده است. از سال ۲۰۱۰ به بعد، گوگل اسکالر به فعالیت‌های خود در زمینه علم‌سنجی نیز افزوده و اکنون به یکی از مهم‌ترین شبکه‌های اجتماعی علمی تبدیل شده است. این شبکه به محققان در سراسر جهان این امکان را می‌دهد که به مقالات علمی منتشر شده در مجلات، کنفرانس‌ها و منابع دیگر دسترسی پیدا کنند و اطلاعات جامعی درباره تعداد مقالات منتشر شده و استنادات آثار ارائه دهد. علاوه بر این، گوگل اسکالر

1. Chapman & Ellinge

2. Holmberg

3. Antwi-Afari & Hossain

شاخص‌های مهمی مانند شاخص اچ (H) و I10 index را برای هر پژوهشگر به نمایش می‌گذارد. با ارائه دسترسی آسان به مقالات علمی و ارائه شاخص‌های علم‌سنجی، این شبکه به محققان کمک می‌کند تا به سرعت و دقت روند تولید و اشاعه دانش را مطالعه کرده و حوزه‌های نوظهور و در حال رشد را شناسایی و تأثیر آن‌ها بر جامعه را ارزیابی کنند (زب و همکاران^۱، ۲۰۲۱).

با توجه به کارکردهای ذکرشده علم‌سنجی، همه حوزه‌ها در تلاش هستند که ارزیابی‌های علم‌سنجی را در حوزه خود انجام دهند تا کم و کیف تولیدات آن حوزه مشخص گردد. لذا، حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان نیز از این قاعده مستثنا نیست و لازم است پژوهش‌های منتشرشده در این حوزه با رویکرد علم‌سنجی مورد ارزیابی قرار گیرند. چراکه طی چند سده گذشته در اکثر کشورهای اروپا و ایالات متحده و کشورهای جهان، ادبیات کودک صاحب هویت و جایگاه ویژه خود شده است. این حوزه به‌عنوان یک حوزه مستقل از ادبیات هرروز از نظر کمی و کیفی گسترده‌تر و غنی‌تر می‌شود. این حوزه از ادبیات، با توجه به مخاطبان خاص خود، دارای ویژگی‌ها و چالش‌های خاص خود است. علم‌سنجی می‌تواند با ارائه ابزارها و روش‌های علمی، به شناخت بهتر این حوزه و حل چالش‌های آن کمک کند.

این پژوهش درصدد است تا در یک مطالعه علم‌سنجی بر گرفته از داده‌های گوگل اسکالر جایگاه ادبیات کودکان و نوجوانان و وضعیت پژوهش‌های این حوزه و پژوهشگران آن را مورد مطالعه قرار دهد. برای این مهم سؤال‌های زیر در نظر گرفته شدند:

۱. چه تعداد از پژوهشگران در گوگل اسکالر علاقه‌مندی خود را به حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان مشخص کرده‌اند و دارای چه تعداد آثار هستند؟
۲. نسبت حضور بین زنان و مردان پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر چگونه است؟
۳. میزان مشارکت و حضور پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر از کشورهای مختلف چگونه بوده است؟
۴. میزان مشارکت و حضور پژوهشگران رشته‌های مختلف در بین پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان گوگل اسکالر چگونه است؟
۵. پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان شبکه اجتماعی گوگل اسکالر از نظر سطح تحصیلات در چه وضعیتی قرار دارند؟
۶. ده پژوهشگر برتر (بدون در نظر گرفتن آثارشان در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان) و ده پژوهشگر برتر در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان چه کسانی هستند؟
۷. ده اثر پر استناد و ده مجله برتر منتشرشده در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر چه آثاری هستند؟

۲- پیشینه پژوهش

جستجوی پیشینه پژوهش با کلیدواژه‌هایی همچون (گوگل اسکالر، ادبیات کودکان و نوجوانان، ادبیات کودک و علم‌سنجی) در پایگاه‌های اطلاعاتی نشان داد که پژوهش‌های چندانی با رویکرد علم‌سنجی در این حوزه منتشر نشده است و می‌توان به پژوهش‌هایی اشاره کرد که سعی کردند با رویکرد علم‌سنجی به این حوزه نگاه کنند. در زیر با برخی از آن‌ها آشنا می‌شویم:

محمدی (۲۰۱۰) در یک پژوهش کتاب‌سنجی تحقیقات تحلیل محتوایی منتشر شده در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان ایران را بررسی کرده است. وی آغاز تحقیقات تحلیل محتوا در ایران را به ۵۰ سال قبل (۱۳۵۴) بیان می‌کند. فریون ثنائی راد از دانشگاه تهران آغازکننده این حوزه بوده است. محمدی با شناسایی ۳۶ پژوهش، را در این اثر معرفی کرده که ۹ اثر در قالب مقاله و ۲۷ عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد بوده است. یافته‌های محمدی نشان داد که کتابداری و اطلاع‌رسانی، علوم ارتباطات و زبان و ادبیات فارسی سه رشته‌ای بودند که به ترتیب بیشترین تحقیقات را در این حوزه منتشر کردند.

مرادی و حسین‌آبادی (۱۴۰۲) در پژوهشی تحلیل مجموعه مقاله‌های منتشر شده در مجله‌ی مطالعات ادبیات کودک دانشگاه شیراز (۲۰ شماره نخست) با تکیه بر موضوع، الگوی نظری، مؤلفان پر تکرار و منابع پر استناد مورد بررسی قرار دادند. ۱۴۵ مقاله منتشر شده از شماره نخست تا بیستم به روش تحلیل محتوا از منظر نوع اثر، الگوی نظری و موضوع مورد بررسی قرار گرفت و یافته‌ها نشان داد که عمده مقاله‌ها با محوریت متون ادبی معاصر نوشته شده و بیش از نیمی از مقاله‌ها از الگوی نظری خاصی پیروی نکرده‌اند. ۷۰ درصد مقاله‌ها به تحلیل آثار منثور داستانی پرداخته و دیگر حوزه‌ها کمتر در پژوهش‌ها باز نمود داشته است. در مقاله‌های مورد بررسی به بیش از ۲۸۰۰ منبع استناد شده بود که در این میان کتاب‌های «معصومیت و تجربه»، «تاریخ ادبیات کودکان ایران»، «ادبیات کودکان و نوجوانان: ویژگی‌ها و جنبه‌ها» و «روش‌شناسی نقد ادبیات کودک و نوجوان»، منابع پر استناد بوده‌اند. همچنین از مؤلفان فعال، در حوزه نظری مربوط به تعاریف، سیر و مبانی ادبیات کودک و نوجوان، «مرتضی خسرو نژاد»، «محمد هادی محمدی» و «ثریا قزل ایاغ» بیشترین ارجاع را در مقالات داشته‌اند. در حوزه شعر کودک نیز بیشترین استناد به آرا و آثار «پروین سلاجقه» و «علی اصغر سیدآبادی» صورت گرفته است. نویسندگان مقالات، از بین شاعران کودک و نوجوان به: «مصطفی رحمان دوست» و «جعفر ابراهیمی» و از خالقان آثار داستانی «فرهاد حسن‌زاده» و «هوشنگ مرادی کرمانی»، بیش از دیگران توجه داشته‌اند.

گارسیا-رودریگز و گومز-دیاز^۱ (۲۰۱۸) در پژوهشی ادبیات کودکان و نوجوانان در مجلات علمی: تحلیل و شخصیت‌پردازی با استفاده از پایگاه داده‌های وب‌آوساینس و اسکوپوس (۱۹۸۵-۲۰۱۷) پرداخته‌اند. پژوهشگران به منظور تجزیه و تحلیل مقاله‌های منتشر شده بین سال‌های ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۷ است که در پایگاه‌های اطلاعاتی وب‌آوساینس و اسکوپوس دریافتند که افزایش تولید، با

1. Garcia-Rodriguez & Gomez-Diaz

حضور قوی نویسندگان مرتبط با مؤسسات آنگلوساکسون، و همچنین درجه نسبتاً پایینی از دیده شدن وجود دارد. علاوه بر این، بیشتر مجلات در زمینه‌های زبان، زبان‌شناسی و آموزش منتشر می‌شوند و این حوزه‌ها به‌طور هم‌زمان در میان معتبرترین و پرتقاضاترین زمینه‌های علمی قرار دارند.

هابا-اوسکا، آمبروس و اوسکا-لوچ^۱ (۲۰۱۸) در پژوهشی تولید علمی در ادبیات کودکان از طریق وب‌آوساینس مورد بررسی قرار دادند. این مطالعه به تحلیل تولیدات علمی در ادبیات کودکان پرداخته و فعالیت‌های علمی این حوزه را که در مجلات علمی بین‌المللی نمایه شده در وب‌ساینس منتشر شده‌اند، بررسی کرده است. در این پژوهش، به‌طور مجموع، ۱۵۵۸ مقاله منتشر شده در ۴۷۴ مجله استخراج شده است. نتایج نشان داد که تعداد مقالات در زمینه ادبیات کودکان با گذشت زمان افزایش یافته است. تنوع نوع مستندات نیز بسیار بالا بود، به‌طوری که مقالات علمی و نقد کتاب بیش از ۸۵ درصد از تولیدات کلی را به خود اختصاص داده‌اند. مجلات (Lion and the Unicorn)، (Children's Literature in Education) و (International Research in Children's Literature) به‌عنوان مجلاتی با بالاترین تولید شناخته شده‌اند. همچنین، مجلات مورد تجزیه و تحلیل تحت ۹۶ دسته موضوعی مختلف طبقه‌بندی شده‌اند که پژوهش‌های ادبی و آموزشی، بیشترین تعداد انتشارات را به خود اختصاص داده‌اند.

این نتایج نشان‌دهنده رشد و توسعه ادبیات کودکان به‌عنوان یک حوزه علمی معتبر و تأثیرگذار در محیط‌های آموزشی و فرهنگی است و نمایانگر اهمیت این حوزه در پژوهش‌های بین‌المللی است. وو^۲ (۲۰۱۹) در پژوهشی به تجزیه و تحلیل کتابشناختی مقاله‌های علمی در مورد کتاب‌های مصور بین سال‌های ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۷، پرداخت. در پژوهش وی روندهای جهانی و آسیایی در توسعه پژوهش‌ها در این حوزه را به تصویر می‌کشد. این تحلیل شامل بررسی ۴۵۰ مقاله، ۲۱ ارجاع به ۶۱۹ مقاله منتشر شده در ۲۹۵ نشریه فهرست شده در پایگاه وب‌آوساینس است و به بررسی تأثیرات و موضوعات کلیدی در این زمینه پرداخته است. تحلیل انجام شده چهار موضوع اصلی را که به‌طور مداوم در ادبیات مربوط به کتاب‌های تصویری مطرح شده است، شناسایی کرده است: مداخلات خواندن برای کودکان جوان: این موضوع به بررسی روش‌های مختلف آموزش خواندن و تأثیر کتاب‌های تصویری بر توانایی‌های خواندن کودکان می‌پردازد. انتقال کودکان نوپا از طریق تصاویر کتاب‌های تصویری به دنیای واقعی: این بخش به بررسی چگونگی استفاده از کتاب‌های تصویری برای کمک به درک و تجربه دنیای واقعی توسط کودکان می‌پردازد. مسائل مربوط به برابری جنسیتی: این موضوع به نحوه تأثیر کتاب‌های تصویری بر نگرش‌ها و رفتارهای جنسیتی کودکان می‌پردازد و تلاش می‌کند تا نابرابری‌های موجود را شناسایی کند. نگرانی‌های آموزش ویژه: این موضوع به بررسی نیازها و چالش‌های خاص کودکان با نیازهای ویژه در استفاده از کتاب‌های تصویری پرداخته است. در کنار یافته‌های جهانی، این تحلیل همچنین به شناسایی ویژگی‌ها و

1. Haba-osca, Ambròs & Osca-lluch

2. Wu

موضوعات خاص موجود در تحقیقات کتاب‌های تصویری در ۱۲ کشور آسیایی پرداخته است. در این زمینه، ۸۰ مقاله از ۶۵ نشریه استخراج شده که موضوعات خاصی را در این منطقه شناسایی می‌کند. علاوه بر این، پنج موضوع خاص در زمینه کتاب‌های تصویری در آسیا به وجود آمده است که به طور خاص به نیازها و چالش‌های منطقه‌ای اشاره دارد. این موضوعات شامل تأکید بر آموزش مبتنی بر کامپیوتر و فناوری آموزشی به عنوان یک روند بالقوه در تحقیقات آینده کتاب‌های تصویری مرتبط با آسیا دیده می‌شود.

ژو و گوئو^۱ (۲۰۲۴) در پژوهشی تحلیل کتاب‌سنجی مطالعات ترجمه ادبیات کودکان و پیامدهای آن را مورد بررسی قرار دادند. این تحلیل بر روندهای انتشار سالانه، نویسندگان پربار در سطوح کشور/ منطقه، مؤسسه، نویسنده و مجله، انتشارات تأثیرگذار و موضوعات محبوب، جفت‌های زبانی و انواع و روش‌های تحقیق تمرکز دارد. برای این منظور، در مجموع ۲۳۷ مقاله از مجموعه اصلی وب‌آوساینس جمع‌آوری شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که ترجمه ادبیات کودکان در سال‌های اخیر توجه دانشگاهی بیشتری را به خود جلب کرده است. علاوه بر این، مؤسساتی از کشورها/ مناطق مانند اسپانیا، چین، انگلستان، آفریقای جنوبی و لهستان، از مراکز قدرتمند مطالعات ترجمه ادبیات کودکان هستند. در همین حال، هایدی کوتزه و یولیس مادولو^۲ از جمله پربارترین نویسندگان هستند و مقالات کریستین نورد و امر اوسالیوان^۳ از جمله تأثیرگذارترین مقالات هستند. علاوه بر این، انگلیسی-چینی محبوب‌ترین جفت زبانی و انگلیسی محبوب‌ترین زبان است، آثار کلاسیک کودکان و استراتژی‌های ترجمه از جمله محبوب‌ترین موضوعات هستند، تحقیقات تجربی بسیار بیشتر از تحقیقات نظری است و روش مشاهده بر سایر روش‌های پژوهش غالب است. چن و چن^۴ (۲۰۲۵) در پژوهشی به مضامین اصلی و روندهای نوظهور در تحقیقات بین‌المللی ادبیات کودکان: یک تحلیل کتاب‌سنجی پرداختند. این مطالعه با استفاده از تحلیل کتاب‌سنجی، توسعه تحقیقات ادبیات کودکان را از سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۴ ترسیم کرده و به طور سیستماتیک مسائل اصلی و روندهای نوظهور آن را تجزیه و تحلیل می‌کند. این مطالعه بر اساس داده‌های شش مجله ادبیات کودکان انگلیسی زبان که در مجموعه اصلی وب‌آوساینس فهرست شده‌اند بر اساس تحلیل خوشه‌بندی کلمات کلیدی، شش خوشه موضوعی متمایز شناسایی شد. حوزه‌های کلیدی تحقیقات فعلی شامل تجربیات آسیب‌زا، موقعیت‌های بحرانی، ناتوانی‌های شناختی، مرگ و مطالعات سنی در ادبیات کودکان است. علاوه بر این، مسائل زیست‌محیطی و علمی توجه فزاینده‌ای را به خود جلب می‌کنند، در حالی که انتظار می‌رود کاربرد هوش مصنوعی در ادبیات کودکان به کانون اصلی تحقیقات آینده تبدیل شود.

1. Zhu & Guo

2. Haidee Kotze & Yolisa Madolo

3. Christiane Nord & Emer O'Sullivan

4. Chen & Chen

با توجه به پیشینه‌های معرفی شده، از پژوهش‌های علم‌سنجی در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان چندان بهره گرفته نشده و فقط دو پژوهش در این حوزه پژوهش در داخل کشور انجام شده است؛ اما در سال‌های اخیر در بین پژوهش‌های منتشر شده در سطح دنیا چندین پژوهش در این راستا انجام شده است. این موارد حاکی از آن است که حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان قابلیت آن را دارد که پژوهش‌های بی‌شماری با رویکرد علم‌سنجی به مطالعه مسائل و مشکلات پژوهش‌های این حوزه پردازند. تاکنون به جایگاه ادبیات کودکان و نوجوانان بر اساس رویکرد علم‌سنجی در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر چه در داخل کشور و چه در خارج از کشور توجه نشده است؛ و این خود نوعی خلأ پژوهشی به حساب می‌آید.

۳- روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش یک مطالعه کاربردی است که با رویکرد علم‌سنجی نگاشته شده است. رویکرد علم‌سنجی و فنون آن برای دسترسی آسان‌تر به اطلاعات در جهت کمک به پژوهشگران از طریق پردازش، استخراج و مرتب‌سازی اطلاعات برگرفته شده از مطالعات پیشین به ترسیم ساختار فکری دانش که امکان تحلیل، مسیریابی و نمایش دانش را در حوزه‌های علمی مختلف کمک می‌کند (نوروزی‌چاکلی، ۱۳۹۱). امروزه شاهد مباحث نوینی در حوزه علم‌سنجی از قبیل شاخص‌های علم‌سنجی، همکاری‌های علمی، ترسیم نقشه علم با استفاده از نرم‌افزارهای علم‌سنجی و امثال آن هستیم که از فناوری‌های نوین اثر پذیرفته‌اند (علیان و یاری، ۱۳۹۱). پژوهشگران با استفاده از فنون مختلف علم‌سنجی از جمله تحلیل‌های هم‌واژگانی، به معرفی نویسندگان، کشورها، مؤسسه‌ها و همچنین موضوعات اصلی و مجلات هسته یک حوزه موضوعی جهت مصورسازی به ترسیم نقشه‌های علمی می‌پردازند (عباداله عموقین و همکاران، ۱۳۹۷؛ شمسی و همکاران، ۱۳۹۹). با استفاده از علم‌سنجی و تحلیل تولیدات علمی، می‌توان به نتایج مختلفی دست یافت. گردآوری داده‌ها در بازه زمانی (۹-۱۲ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴) انجام شد. در مرحله اول: ابتدا در پایگاه اطلاعاتی گوگل اسکالر کلیدواژه ادبیات کودکان (Children's Literature) در بخش نماگر نویسندگان مورد جستجو قرار گرفت و سپس بعد از بازیابی نویسندگان حوزه ادبیات کودکان، تعداد، نام و نام‌خانوادگی، زبان، ملیت، رشته علمی، تعداد آثار، تعداد استناد، h-index و i10-index به‌عنوان اطلاعات جمعیت‌شناختی است. در مرحله دوم پژوهش، نام و نام‌خانوادگی نویسندگان، عنوان مقاله منتشر شده در حوزه ادبیات کودکان و تعداد استناد به آن، عنوان و سال چاپ نشریه، کلیدواژه‌ها، حوزه موضوعی مقاله نویسندگان، گردآوری شد. برای گردآوری داده‌ها از چک لیست محقق ساخته و با استفاده از نرم‌افزارهای اکسل نسخه ۲۰۲۲ و اس.پی.اس. نسخه ۲۰۲۳ تجزیه و تحلیل شدند.

از آنجایی که در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر افراد می‌توانند علاقه‌مندی مختلفی انتخاب کنند لذا بسیاری از افراد حوزه فعلیتی و پژوهش خود را حوزه ادبیات کودک معرفی کرده بودند درحالی که حوزه تخصص آنان یک رشته دیگری بود و این شاخه جزء علاقه‌مندی‌های آنان بود و افراد بیشتر آثارشان در حوزه تخصصی خود و چند اثری نیز در حوزه ادبیات کودکان منتشر کرده بودند. حتی مشاهده شد که برخی از افراد علیرغم معرفی حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان حتی هیچ اثری در این زمینه منتشر نکرده بودند. لذا این مطالعه در دو مرحله مورد بررسی قرار گرفت. مرحله اول شامل تمامی افرادی است که حوزه علاقه‌مندی خود را ادبیات کودکان و نوجوانان تعیین کرده‌اند، خواه آثار مرتبگی در این زمینه داشته باشند یا نداشته باشند. در مرحله دوم تنها آثار مرتبط با ادبیات کودکان و نوجوانان پژوهشگران مورد تحلیل قرار گرفت.

سؤال ۱: چه تعداد از پژوهشگران در گوگل اسکالر علاقه‌مندی خود را حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان مشخص کرده‌اند و دارای چه تعداد آثار هستند؟

جدول ۱. تعداد پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر

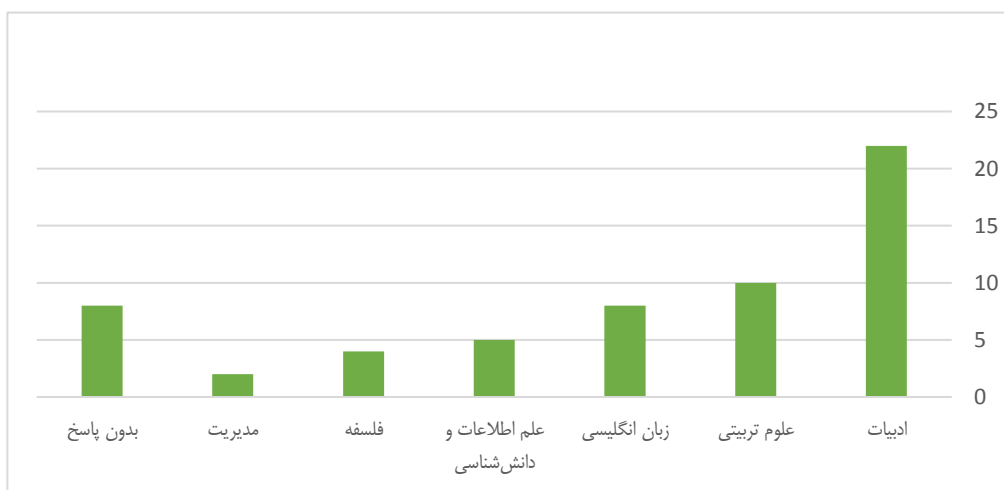
جنسیت	نسبت استناد به هر اثر	تعداد استناد	تعداد آثار	فراوانی فراوانی	فراوانی مؤلفه	تعداد پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان	
						زن	مرد
		۸۹۲۶	۲۰۹۸	۵۹	تعداد پژوهشگران علاقه‌مند به حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان	۴۶	۱۳
		۶۴۰	۲۷۳	۴۵	تعداد پژوهشگران دارای آثار پژوهشی در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان	۳۵	۱۰

با توجه به داده‌های جدول ۱، به‌طور کلی تعداد ۵۹ پژوهشگر، علاقه‌مندی خود را حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان معرفی کردند، در حالی که حوزه تحصیلی آن‌ها یک موضوع دیگری است. به‌عنوان مثال نفر اول این حوزه Seyit ATEŞ دارای ۱۶۴ تعداد اثر است که از آن‌ها تنها ۲۳ اثر در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان بوده است. بررسی ما نشان داد که برخی از این افراد علاقه‌مندی خود را حوزه ادبیات کودک معرفی کردند، حتی در پروفایل پژوهشی آن‌ها یک اثر در این حوزه ثبت نشده است. از ۵۹ نفر پژوهشگر علاقه‌مند به ادبیات کودک و نوجوان ۴۵ نفر (۸۰ درصد) دارای اثر در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان بوده‌اند، درحالی که ۱۴ نفر (۲۳/۷ درصد) علی‌رغم این که در گوگل اسکالر حوزه علاقه‌مندی خود را ادبیات کودکان و نوجوانان مشخص کردند، اما هیچ اثری از آنان در حوزه مدنظر منتشر نشده است.

با توجه به شکل ۲ که نشان می‌دهد، پژوهشگران این حوزه از ۱۹ ملیت تشکیل شده بود. اندونزی با ۲۰ نفر بیشترین پژوهشگر را به خود اختصاص داده است. ایران با ۹ پژوهشگر و هند با ۸ دو کشور بعدی هستند که در رتبه‌های دوم و سوم قرار می‌گیرند. به نظر می‌رسد کشورهای آسیایی همچون ایران، هند و اندونزی و تا حدودی ترکیه اهتمام بیشتری بر این حوزه دارند.

سؤال ۴: میزان مشارکت و حضور پژوهشگران رشته‌های مختلف در بین پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان گوگل اسکالر چگونه است؟

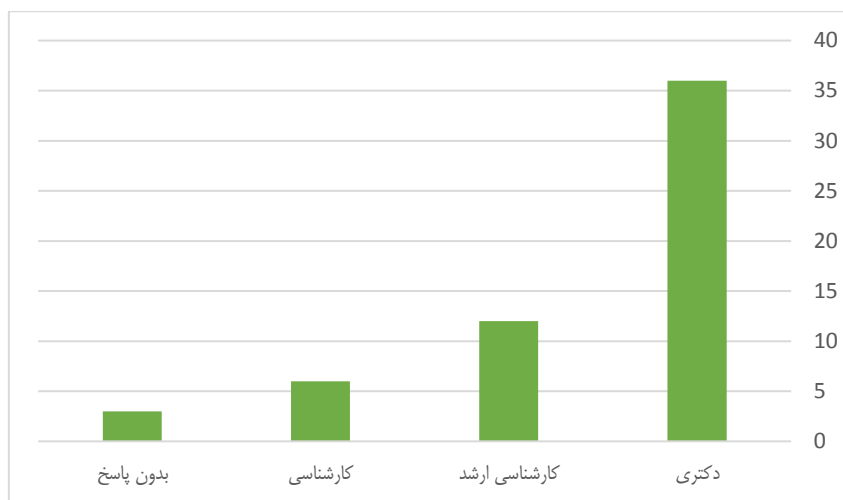
حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان از جمله رشته‌های میان‌رشته‌ای است که مطالب و موضوعات آن در حوزه‌های مختلفی مورد بحث قرار می‌گیرد. به طور کلی رشته‌هایی چون زبان و ادبیات، روان‌شناسی، علوم تربیتی و آموزش از جمله رشته‌هایی هستند که بیشترین پژوهش‌ها را در این حوزه انجام می‌دهند. در همین راستا سؤال چهارم پژوهش به مطالعه میزان مشارکت و حضور پژوهشگران حوزه‌های مختلف در ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر اختصاص یافته که شکل ۳ داده‌های آماری آن را نشان می‌دهد.

شکل ۳. میزان مشارکت و حضور پژوهشگران از رشته‌های مختلف

همان‌طور که داده‌های شکل ۳ نشان می‌دهد؛ رشته ادبیات، علوم تربیتی، زبان انگلیسی و کتابداری و اطلاع‌رسانی سابق (رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی کنونی) و فلسفه از جمله رشته‌هایی هستند که بخشی از تحقیقات خودشان را به این حوزه اختصاص دادند.

سؤال ۵: پژوهشگران حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان شبکه اجتماعی گوگل اسکالر از نظر سطح تحصیلات در چه وضعیتی قرار دارند؟
 شکل ۴ میزان مشارکت پژوهشگران در مقطع تحصیلی نشان می‌دهد.

شکل ۴. میزان مشارکت پژوهشگران از مقطع تحصیلی

بر اساس شکل ۴ که نشان می‌دهد؛ ۳۶ نفر (۶۳ درصد) از پژوهشگران این حوزه را افراد با مدرک دکتری تشکیل می‌دهند ۱۲ نفر (۲۱ درصد) از فعالان این حوزه در مقاطع کارشناسی ارشد و ۶ نفر (۱۱ درصد) در مقطع کارشناسی هستند. ۳ نفر (۰/۰۵ درصد) از افراد نیز سطح تحصیلات خود را مشخص نکرده بودند.

همان‌طور که در مقدمه اشاره شد؛ گوگل اسکالر شبکه اجتماعی است که افراد می‌توانند برای خود پروفایل پژوهشی ایجاد کرده و زمینه فعلیتی و علاقه‌مندی خود را مشخص سازند. مشخص کردن زمینه‌های علاقه‌مندی ایجاب می‌کند که افراد حوزه‌های مختلفی را به‌عنوان حوزه علاقه‌مندی خود مشخص سازند. لذا ممکن است پژوهشگر در کنار تخصص اصلی خود، پژوهش‌هایی را نیز در سایر زمینه‌های مورد علاقه خود منتشر سازد. به این ترتیب در این پژوهش، پژوهشگران این حوزه را در دو حالت (حالت اول آثار موجود ایشان بدون تمرکز به ادبیات کودک و حالت دوم در نظر گرفتن صرفاً آثار مرتبط با ادبیات کودکان و نوجوانان آن شخص) مورد مطالعه قرار گرفته است.

سؤال ۶: ده پژوهشگر برتر (بدون در نظر گرفتن آثارشان در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان) و ده پژوهشگر برتر در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان چه کسانی هستند؟

داده‌های ده پژوهشگر برتر به تفکیک در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. ده پژوهشگر برتر حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان بدون در نظر گرفتن آثارشان در حوزه ادبیات کودک و با در نظر گرفتن آثارشان در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان

ده پژوهشگر برتر با در نظر گرفتن همه آثار					ده پژوهشگر پرکار حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان					
ردیف	نام و نام خانوادگی	تعداد آثار	تعداد استناد	H-Index	i10-index	نام و نام خانوادگی	تعداد آثار	تعداد استناد	H-Index	i10-index
۱	Seyit ATEŞ	۱۶۵	۲۵۰۰	۲۸	۴۶	Seyit ATEŞ	۳۵	۵۰۸	۱۲	۱۲
۲	Dilek Altun	۸۸	۸۱۳	۱۷	۲۲	Angelica Hobjila	۲۳	۲۹	۳	۲
۳	Zakir Ali Rajnish	۳۲	۶۶۸	۱۱	۱۱	Mahdi Mohammadi	۲۱	۱۰	۳	۰
۴	Andi Febriana Tamrin	۵۲	۶۶۴	۱۴	۱۶	Dilek Altun	۲۰	۲۳۹	۸	۷
۵	Nia Budiana	۲۵	۵۶۵	۹	۸	Obaid Raza	۱۷	۹	۱	۰
۶	Mehri Parirokh	۸۸	۵۰۶	۱۱	۱۳	Novi Rahmania Aquaiza	۱۵	۲۲	۳	۰
۷	Clara Evi C Citraningtyas	۴۸	۴۶۳	۷	۲	Ahid Hidayat	۱۵	۱۰	۲	۰
۸	Obaid Raza	۳۶۷	۴۴۱	۹	۹	Clara Evi Citraningtyas	۱۲	۳۴	۴	۰
۹	Sola Owolabi	۴۹	۴۰۱	۱۱	۱۲	Mehri Parirokh	۸	۲۰	۲	۰
۱۰	Retno Purnama Irawati	۶۲	۲۹۹	۱۰	۱۱	Retno Purnama Irawati	۷	۶۴	۳	۲

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه | ۱۳۲

دوره ۴، شماره ۴

پیاپی ۱۴

بر اساس جدول ۲، ده پژوهشگر برتر بر اساس شرایط فعلی در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر اشاره شده است که «Seyit ATEŞ» با ۲۵۰۰ استناد، «Dilek Altun» با ۸۱۳ استناد و «Zakir Ali Rajnish» با ۶۶۸ استناد رتبه اول تا سوم کسب کردند و در «Seyit ATEŞ» با ۳۵ اثر «Angelica Hobjila» با ۲۳ اثر و «Mahdi Mohammadi» با ۲۱ اثر در حوزه ادبیات کودک جزء ده نفر برتر حوزه ادبیات کودک به شمار می‌روند.

سؤال ۷: ده اثر پر استناد و ده مجله برتر منتشر شده در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر چه آثاری هستند؟

داده‌های مرتبط به ده اثر پر استناد در جدول ۳ و ده مجله برتر در جدول ۴ به نمایش گذاشته شده است.

جدول ۳. ده اثر پر استناد ادبیات کودکان و نوجوانان

ردیف	نام و نام خانوادگی	سال انتشار	عنوان مقاله	عنوان نشریه	تعداد کل استنادها
۱	Seyit ATEŞ	۲۰۱۶	Üstbilişsel beceri odaklı yazma süreçlerinin dördüncü sınıf öğrencilerinin hikâye yazma becerisine etkisi	Eğitim ve Bilim	۷۱
۲	Dilek Altun	۲۰۱۸	The efficacy of multimedia stories in preschoolers' explicit and implicit story comprehension	Early Childhood Education Journal	۵۷
۳	Retno Purnama Irawati	۲۰۱۴	Pengembangan buku ajar bahasa indonesia tematik berkarakter bagi siswa sd melalui sastra anak	Jurnal Pendidikan Karakter	۳۶
۴	Maulana Restanto	۲۰۱۶	The use of picture book in teaching reading for junior high school students	Journal of English and Education	۲۹
۵	Antonius R. Pujo Purnomo	۲۰۱۰	Antologi kesusastraan anak Jepang	Eramedia Publisher	۱۳
۶	Angelica Hobjila	۲۰۰۶	Elemente de didactică a limbii și literaturii române pentru ciclul primar	Junimea	۱۱
۷	Obaid Raza	۱۹۹۰	Responding to literature: Activities for exploring books	Invitation to read: More children's literature in the reading program	۱۰
۸	Clara Evi Citraningtyas	۲۰۱۱	Sastra Anak: Edutainment dengan Catatan	Seminar Nasional Sastra Anak di Universitas Negeri Yogyakarta	۹
۹	Andi Febriana Tamrin	۲۰۱۸	Children's literature: As a way of raising environmental consciousness—A study	INA-Rxiv	۸
۱۰	Ipung Sri Purwanti Hery	۲۰۲۰	Using nursery rhymes to enhance vocabulary among young English learners in Indonesia	International journal of management	۸

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۳۳ |

جایگاه ادبیات

کودکان و نوجوانان

در گوگل ...

بر اساس جدول ۳، سه اثر پر استناد ادبیات کودکان و نوجوانان به ترتیب (Üstbilişsel beceri) odaklı yazma süreçlerinin dördüncü sınıf öğrencilerinin hikâye yazma becerisine etkisi) با ۷۱ استناد و (The efficacy of multimedia stories in preschoolers' explicit and implicit story comprehension) با ۵۷ استناد، (Pengembangan buku ajar bahasa indonesia tematik berkarakter bagi siswa sd melalui sastra anak) با ۳۶ استناد بیشترین امتیاز را دریافت کرده‌اند.

ده مجله برتر منتشرکننده ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. ده مجله منتشرکننده ادبیات کودکان و نوجوانان

ردیف	ده مجله منتشر کننده	h5- index	h5-median
۱	Children and Youth's Services Review	۷۶	۱۲۳
۲	Children	۵۷	۷۴
۳	Children's Geographies	۳۷	۴۹
۴	Exceptional Children	۳۳	۴۹
۵	Interaction Design and Children	۳۳	۴۹
۶	Journal of Children and Media	۳۰	۴۱
۷	Children & Society	۲۸	۴۴
۸	Teaching Exceptional Children	۲۶	۳۳
۹	Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth's	۲۵	۴۲
۱۰	Journal of Children's Orthopaedics	۲۵	۳۵

همان طور که از جدول ۴ مشاهده می شود، سه مجله (Children and Youth Services Review)، (Children) و (Children's Geographies) به ترتیب جایگاه اول تا سوم را به خود اختصاص داده اند.

۵- بحث و نتیجه گیری

در پاسخ به سؤال اول پژوهش مبنی بر این که چه تعداد از افراد حوزه ادبیات کودک را جزء علاقه مندی های خود انتخاب کردند؟ یافته ها نشان داد که ۵۹ نفر در این حوزه فعال هستند که این تعداد در مقایسه با تعداد پژوهشگران، نویسندگان و شاعران و علاقه مندان حوزه ادبیات کودک، بسیار اندک است و به نظر می رسد بسیاری از این افراد یا دارای پروفایل پژوهشی نیستند و یا در صورتی که پروفایل پژوهشی خود را فعال کردند ادبیات کودکان و نوجوانان را جزء علاقه مندی های خود انتخاب نکردند. در پاسخ به بخش دوم این سؤال که دارای چه تعداد آثار هستند یافته ها نشان داد که نزدیک ۷۶/۳ درصد افراد علاقه مند دارای اثر منتشر شده در این حوزه بودند و فقط ۲۳/۷ درصد فاقد اثر انتشاراتی در این حوزه هستند. به طور کلی ۵۹ پژوهشگری که در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر علاقه مندی خود را به ادبیات کودکان و نوجوانان مشخص کرده اند، ۲۰۹۸ اثر منتشر شده است که میزان استناد به این آثار، ۸۹۲۶ بار بوده است. تنها ۶۴۰ استناد به ادبیات کودکان و نوجوانان تعلق دارد که با مطالعه گارسیا-رودریگز و گومز-دیز (۲۰۱۸) به درجه نسبتاً پایینی از دیده شدن مقالات اشاره کرده اند، غیرهمسو است. این اختلاف می تواند ناشی از تفاوت ها در رویکردهای استنادی و معیارهای سنجش تأثیرگذاری مقالات باشد. این موضوع نیاز به بررسی بیشتر در مورد معیارهای ارزیابی مقالات در این حوزه را نشان می دهد. در پاسخ به سؤال دوم پژوهش مبنی بر میزان مشارکت زنان و مردان، یافته ها نشان داد که حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان با توجه به روحیه سازگاری زنان با این حوزه از جمله مادر بودن و

حاصله بیشتر جهت تعامل با کودکان بیشتر مورد انتخاب زنان بوده به طوری که ۷۸ درصد از پژوهشگران را زنان و ۲۲ درصد را مردان تشکیل می‌دهد.

سؤال سوم پژوهش به مطالعه تابعیت پژوهشگران این حوزه بوده که یافته‌ها نشان داد که به طور کلی ۵۹ پژوهشگر از ۱۹ ملیت از سراسر جهان در مقابل این همه نویسنده، شاعر و پژوهشگر حوزه ادبیات کودک بسیار اندک می‌باشد و این میزان حاکی از آن است که پژوهشگران این حوزه یا اهتمام چندانی به حضور در شبکه علمی گوگل اسکالر ندارند و یا در صورت داشتن پروفایل پژوهشی، حوزه ادبیات کودک را جزء علاقه‌مندی‌های خود انتخاب نکردند. نکته حائز اهمیت دیگر، حضور پررنگ پژوهشگران کشورهای آسیایی در مقایسه با کشورهای آمریکایی و اروپایی است. پژوهشگران کشورهای اندونزی، ایران و هند بیشترین تعداد را داشته‌اند، در حالی که با پژوهش ژو و گوئو (۲۰۲۴) که به مشارکت مؤسساتی از کشورهای مختلفی مانند اسپانیا، چین، انگلستان و... اشاره کردند.

بررسی میزان مشارکت پژوهشگران رشته‌های مختلف در بین فعالان حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان نشان داد که میزان متخصصان رشته‌های ادبیات، علوم تربیتی، زبان انگلیسی و رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی بیشتر از همه رشته‌ها بوده است. البته بالا بودن میزان حضور متخصصان برخی از رشته‌ها از جمله ادبیات، علوم تربیتی، علم اطلاعات و دانش‌شناسی در بین پژوهشگران حوزه ادبیات کودک مختص یافته‌های این پژوهش نیست. بلکه پژوهش محمدی (۲۰۱۰) نیز چهار رشته علم اطلاعات، علوم ارتباطات و زبان و ادبیات فارسی و علوم تربیتی را از فعالان این حوزه معرفی کرده است. همچنین نوذری (۱۴۰۱، ص ۲۲) نیز در بررسی مفاهیم کتاب، کتابخانه، و کتابداری کودکان و نوجوانان در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های ایران دریافت که رشته زبان و ادبیات فارسی با ۱۶۶ اثر در رتبه اول، علوم تربیتی با ۶۷ اثر در رتبه دوم و علم اطلاعات و دانش‌شناسی با ۶۶ اثر در رتبه سوم و رشته زبان و ادبیات انگلیسی با ۴۶ اثر در رتبه چهارم بوده است. بررسی سطح تحصیلات پژوهشگران نشان داد که ۷۴ درصد از پژوهشگران دارای مدرک دکتری و کارشناسی ارشد هستند که این میزان رقم بسیار مناسبی و حاکی از کیفی بودن فعالیت‌های این حوزه است.

پژوهشگران، «Dilek Altun، Seyit ATEŞ» و «Zakir Ali Rajnish» رتبه‌های اول تا سوم و همچنین در زمینه آثار با موضوع ادبیات کودک، «Angelica Hobjila، Seyit ATEŞ» و «Mahdi Mohammadi» به عنوان سه نفر برتر شناخته شدند. بررسی آثار نویسندگان پرکار در این حوزه نشان داد که فعالانی که دارای رتبه‌های بالاتر پژوهشی در این حوزه هستند چه از نظر تعداد آثار و چه از نظر میزان استناد، بیشترین استناد و آثار خود را در حوزه تحصیلاتی خود که عمدتاً رشته‌ای متفاوت از ادبیات کودکان و نوجوانان دارا هستند را کسب کردند. پژوهشگری که بالاترین میزان آثار منتشر شده در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان منتشر کرده است، دارای ۳۵ اثر است و سه نویسنده برتر به جهت انتشار آثار ادبیات کودکان و نوجوانان هر کدام کمتر از ۴۰ اثر در این حوزه

منتشر کرده‌اند. نقش و حضور پررنگ مهدی محمدی از ایران در ادبیات کودکان و نوجوانان مختص این پژوهش نیست، بلکه یافته‌های نوذری نیز نشان داد که محمدی در بین محققان رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی دارای رتبه اول و در بین پژوهشگران کل کشور با مریم جلالی از دانشگاه شهید بهشتی در رتبه دوم قرار دارد (نوذری، ۱۴۰۱، ص ۲۲).

همچنین سه مجله برتر منتشرکننده ادبیات کودکان و نوجوانان در شبکه اجتماعی گوگل اسکالر (Children and Youth Services Review)، (Children) و (Children's Geographies) به ترتیب جایگاه اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند که در پژوهش‌ها با-اوسکا و همکاران (۲۰۱۸) سه مجله معتبر بین‌المللی به ترتیب (Lion and the Unicorn)، (Children's Literature) (in Education) و (International Research in Children's Literature) به‌عنوان مجلاتی با بالاترین تولیدات شناخته شده‌اند، همسو نیست.

در نهایت پژوهش حاضر، به وضعیت ادبیات کودکان و نوجوانان در پایگاه اطلاعاتی گوگل اسکالر و شناسایی پژوهشگران فعال و آثار مرتبط آنان در این حوزه پرداخته است. علاوه بر این، با توجه به تنوع جغرافیایی و فرهنگی در مشارکت پژوهشگران، درک عمیق‌تری از وضعیت علمی و پژوهشی ادبیات کودکان و نوجوانان ارائه می‌دهد و اهمیت این حوزه را در ارتقاء فرهنگ مطالعه و آموزش نمایان می‌کند. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به پژوهشگران، معلمان و سیاست‌گذاران آموزشی کمک کند تا با شناخت بهتر از وضعیت موجود، به طراحی و اجرای برنامه‌های مؤثرتری برای ترویج ادبیات کودکان و نوجوانان بپردازند. همچنین، پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آینده به بررسی دقیق‌تری از معیارهای ارزیابی و استناد در این حوزه توجه کنند. از سویی دیگر، توجه به ادبیات کودکان و نوجوانان به تقویت کیفیت آموزشی و پرورش نسل‌های آینده کمک خواهد کرد. با توجه به این که کل فعالان این حوزه در دنیا ۵۸ نفر بوده و به نظر می‌رسد که اکثر فعالان این حوزه نسبت به ایجاد و تکمیل پروفایل پژوهشی خود اهتمام جدی نداشته‌اند، توصیه می‌شود که نسبت به این مهم عنایت خاصی داشته باشند. تکمیل بودن پروفایل‌ها می‌تواند زمینه‌های پژوهش‌های بی‌شماری را در این حوزه فراهم سازد. همچنین، نزدیک به ۲۴ درصد از پژوهشگران علاقه‌مند به حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان هیچ اثری در این حوزه منتشر نکرده‌اند. بنابراین، توصیه می‌شود پژوهشگران، حوزه‌هایی را که در آن آثار منتشر نکرده‌اند، به‌عنوان حوزه علاقه‌مندی خود انتخاب نکنند؛ چرا که پژوهش‌های علم‌سنجی، همچون این پژوهش که داده‌های خود را از گوگل اسکالر می‌گیرد، را دچار مشکل می‌کند. علاوه بر این، با توجه به حضور محققان از ۱۹ ملیت مختلف و تمرکز بیشتر آن‌ها بر کشورهای آسیایی، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که پژوهشگران حوزه کشورهای اروپایی و آمریکایی تمایل کمتری به حضور در شبکه اجتماعی علمی گوگل اسکالر دارند یا در صورت داشتن پروفایل پژوهشی، حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان به‌عنوان یکی از علاقه‌مندی‌های آنان مشخص نشده است. بنابراین، توصیه می‌شود پژوهشگران نسبت به ایجاد پروفایل پژوهشی خود و تکمیل آن اهتمام جدی داشته باشند. در

راستای پژوهش‌های آینده، پیشنهاد می‌شود که بررسی‌های عمیق‌تری در خصوص تصویرگری کتاب‌های کودکان و نوجوانان انجام گیرد. همچنین، پیشنهاد می‌شود پژوهشی به مشخص کردن نارسایی‌های موجود در گوگل اسکالر در انجام پژوهش‌های علم‌سنجی پرداخته شود. این اقدامات می‌تواند به بهبود وضعیت پژوهش در حوزه ادبیات کودکان و نوجوانان و ارتقاء کیفیت نتایج علمی کمک کند.

۶- منابع و مآخذ

- تمیمی، غلامرضا؛ و قیاسوند، پوران. (۱۳۹۵، ۱۵ مهر). ادبیات کودک و نوجوان و بازتاب آن در رسانه‌های جمعی. مشهد. <https://civilica.com/doc/581734>
- دوخانی، فیروزه؛ و مرادی، شیما. (۱۳۹۷). نگاهی به دگرسنگ‌ها و کاربرد آن‌ها در ارزیابی علم و فناوری. مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور. https://book.nrisp.ac.ir/book_30.html
- دهقانپور، زهرا؛ صمدی، لاله؛ و نوروزی چاکلی، عبدالرضا (۱۴۰۲). تحلیل رویکردهای کارکردی و ساختاری ارتباطات علمی در تولید دانش توسط پژوهشگران حوزه علم‌سنجی در ایران. *پژوهشنامه علم‌سنجی*، ۹ (۱)، ۲۵۹-۲۸۶. <http://doi.org/10.22070/rsci.2021.15031.1526>
- جباری، دل‌آرام، و رداد، ایرج. (۱۳۹۸). بررسی عناصر داستان در کتاب‌های کودکان گروه سنی «ج» منتشرشده در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۹۰. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۲۵ (۱)، ۱۱۷-۱۵۲. <http://publij.ir/article-1-1958-fa.html>
- شریفی، ونداد. (۱۳۸۲). علم‌سنجی و علوم‌شناختی. *تازه‌های علوم‌شناختی*، ۵ (۲)، ۸۹-۹۲. <https://icssjournal.ir/article-1-200-fa.html>
- شمسی، امراله؛ حیدری، حدیثه؛ و چنبری، زهره. (۱۳۹۹). همکاری علمی نویسندگان در مجله پایش بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷. *علم‌سنجی کاسپین*، ۷ (۱)، ۴۲-۵۱. <http://doi.org/10.22088/cjs.7.1.42>
- نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۴۰۲). *آشنایی با علم‌سنجی (مبانی، مفاهیم، روابط و اندیشه‌ها)*. سمت. <https://samt.ac.ir/fa/book/99>
- نوروزی چاکلی، عبدالرضا. (۱۳۹۱). نقش و جایگاه مطالعات علم‌سنجی در توسعه. *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۲۷ (۳)، ۷۳۶-۷۲۳. https://jipm.irandoc.ac.ir/article_699164.html
- نوذری، سودابه. (۱۴۰۱). کتاب، کتابخانه و کتابداری کودک و نوجوان در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های ایران. *تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاهی*، ۵۶ (۳)، ۱۳-۲۸. <http://doi.org/10.22059/JLIB.2022.350511.1653>
- هولمبرگ، کیم. (۲۰۱۵). *دگرسنگ‌ها برای متخصصان اطلاعات گذشته، حال، آینده*. (ترجمه مهری صدیقی، ۱۳۹۷). پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران: چاپار. <https://www.gisoom.com/book/11494404>

- Antwi-Afari, P., Ng, S. T., & Hossain, M. U. (2021). A review of the circularity gap in the construction industry through scientometric analysis. *Journal of cleaner production*, 298, 126870. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.126870>
- Bayraktar, A. (2021). Value of Children's Literature and Students' Opinions Regarding Their Favourite Books. *International Journal of Progressive Education*, 17(4), 341-357. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2021.366.21>
- Chapman, K., & Ellinger, A. E. (2019). An evaluation of Web of Science, Scopus and Google Scholar citations in operations management. *The International Journal of Logistics Management*, 30(4), 1039-1053. <https://doi.org/10.1108/ijlm-04-2019-0110>
- Chen, X. X., & Chen, W. H. (2025). Core Themes and Emerging Trends in International Children's Literature Research: A Bibliometric Analysis. *Children's Literature in Education*, 1-19. <https://doi.org/10.1007/s10583-025-09613-2>
- Clarivate Analytics. (2021). *Web of Science: A Comprehensive Research Platform*. Retrieved from Web of Science.
- Deszcz-Tryhubczak, J., & García-González, M. (2023). Thinking and doing with childism in children's literature studies. *Children & Society*, 37(4), 1037-1051. <https://doi.org/10.1111/chso.12619>
- Garcia-Rodriguez, A., & Gomez-Diaz, R. (2018). Children's and youth literature in scientific journals: analysis and characterization using WoS and Scopus databases (1985-2017). *History of Education & Children's Literature*, 13(2), 405-419. <https://doi.org/10.1400/266708>
- Haba-osca, J., Ambròs, A., & Osca-lluch, J. (2018). Scientific Production in Children's Literature Through the Web of Science. *Language Teaching and Educational Research*, 1(1), 78-93. <https://dergipark.org.tr/en/pub/later/issue/37194/378965>
- Mohammadi, M., Azadeh, F., & Babalhavaeji, F. (2010). Content analysis-based studies of Iranian literature for children and young adults, 1974-2007: A review. *IFLA journal*, 36(2), 166-175. <https://doi.org/10.1177/0340035210370101>
- Olawumi, T. O., & Chan, D. W. (2018). A scientometric review of global research on sustainability and sustainable development. *Journal of cleaner production*, 183, 231-250. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.02.162>
- Sen, E. (2021). Children's Literature as a Pedagogical Tool: A Narrative Inquiry. *International Online Journal of Education and Teaching*, 8(3), 2028-2048. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1308046.pdf>
- Shi, C., Qu, L., Zhang, Q., & Li, X. (2021). A systematic review on comprehensive sloping farmland utilization based on a perspective of scientometrics analysis. *Agricultural Water Management*, 244, 106564. <https://doi.org/10.1016/j.agwat.2020.106564>
- Wang, H. (2024). Children's book illustrations from China and Ukraine: Comparison of different formats. *Children & Society*, 38(2), 505-523. <https://doi.org/10.1111/chso.12720>
- Wu, J. F. (2019). Research on picture books: A comparative study of Asia and the World. *Malaysian Journal of Library & Information Science*, 24(2), 73-95. <https://doi.org/10.22452/mjlis.vol24no2.5>
- Zeb, A., Liu, W., Wu, J., Lian, J., & Lian, Y. (2021). Knowledge domain and emerging trends in nanoparticles and plants interaction research: A scientometric analysis. *NanoImpact*, 21, 100278. <https://doi.org/10.1016/j.impact.2020.100278>

Zhu, K., & Guo, G. (2024). A Bibliometric Analysis of Translation Studies of Children's Literature and Its Implications. *Journal of Scientometric Research*, 13(1), 260–271. <https://doi.org/10.5530/jscires.13.1.22>

نشریه مطالعات دانش پژوهی

صفحه ۱۳۹ |

جایگاه ادبیات

کودکان و نوجوانان

در گوگل... |